

Introduktion til Tekst, periode og sætning

I dette kapitel skal eleverne arbejde med teksters forskellige elementer. De skal tæt på begreberne periode, helsætning, ledsætning og helsætningsstamme, og de skal lære, hvordan man genkender de forskellige sætningstyper i en tekst.

Hensigten er først og fremmest, at eleverne ved at arbejde med elementer og detaljer i tekstkonstruktion opnår færdigheder i selv at skrive sikkert og varieret i et sprog, der passer til genre, modtager og situation.

Mål

Målene for kapitlet er:

- Du skal lære, hvordan en tekst er bygget op.
- Du skal lære, hvilke dele en tekst består af.
- Du skal kunne skelne mellem en helsætning og en ledsætning.

Disse mål er formuleret, så de konkret beskriver kapitlets fokus. De er i overensstemmelse med Fælles Mål for 7.-9. klasse - primært under kompetenceområdet *Fremstilling*. Fælles Mål har ikke eksplicit færdigheds- og vidensmål for det grammatiske område, men lader disse mål indgå i større helheder.

Tekster

Sætningerne i kapitlets eksempler og opgaver er hentet fra to autentiske tekster.

- *En stor dag for Bois*, reportage fra Berlingske.dk/Kultur

Vi anbefaler, at I læser teksten i dens helhed, inden eleverne arbejder med kapitlets afsnit. Det vil give forståelse for helheden, og for kontekstens betydning for detaljer i en tekst - og omvendt. I kapitlet er der en kort introduktion til begge tekster

Progression

Kapitlets afsnit er bygget op, så der er en progression fra TS 1 til TS6 - og de mere specifikke detaljer kommer i de sidste afsnit.

Alt afhængig af det fokus, I ønsker at træne, og de behov og udfordringer, eleverne har, kan I vælge at springe rundt i afsnittene.

Vi anbefaler dog at I følger denne progression:

TS2 Helsætning og ledsætning

TS 4 Genkend en ledsætning med ikke-prøven

TS 5 Genkend en ledsætning ud fra indledningsord

TS 6 Bydemåde/Imperativ som selvstændig sætning

Begreber og fagudtryk

Vi har i hele materialet valgt at anvende både danske og latinske betegnelser – det er muligt for underviseren at skifte visningen, så eleverne ser læremidlet med danske hhv. latinske

minlæring

grammatikbetegnelser. Desuden anvender vi de nyeste betegnelser for grammatiske udtryk og begreber, således som de er anbefalet af Dansk Sprognævn.